

Nr 80.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av ett under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående område; given Stockholms slott den 8 februari 1929.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernädigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Th. Borell.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 8 februari 1929.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, WOHLIN, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON.

Departementschefen, statsrådet Borell anför:

År 1917 förvärfvade kronan av aktiebolaget Umeå vattenfall större delen av Norr- och Sörforsarna i Ume älv jämte ett invidliggande fastighetskomplex, som enligt av nämnda bolag upprättat förslag till vattenfallens utnyttjande var avsett att tagas i anspråk vid en blivande utbyggnad av fallen.

En del av den sålunda förvärfvade vattenrätten har av kronan utnyttjats genom anläggning av Norrforsens kraftverk. Vid kraftstationens utbyggnad har det emellertid visat sig, att vissa områden av de fastigheter, vartill

kronan blivit ägare i samband med vattenfallsförvärvet, icke behövt tagas i anspråk för kraftverksanläggningen. Genom av vattenfallsstyrelsen företagna utredningar har också klarlagts, att dessa områden icke heller erfordras för blivande utvidgningsarbeten å det befintliga kraftverket eller för anläggande av ett nytt sådant för utnyttjande av hela den kronan tillkommande vattenrätten.

I skrivelse den 15 februari 1928 underställde vattenfallsstyrelsen Kungl. Maj:t förslag om försäljning av vissa av ifrågavarande för kronan obehövliga områden med en sammanlagd areal av omkring 125 hektar för köpeskillingar om tillhoppa 36,776 kronor. Jämlikt riksdagens i skrivelse den 7 maj 1924, nr 137, lämnade medgivande för vattenfallsstyrelsen att enligt av Kungl. Maj:t utfärdade föreskrifter försälja eller bortbyta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter torde Kungl. Maj:t äga befogenhet att utan riksdagens hörande medgiva försäljningar av berörda slag. Med hänsyn till omfattningen av de markarealer, som i nyssnämnda fall voro ifråga, ansågos likväl de av vattenfallsstyrelsen föreslagna upplåtelseerna böra underställas riksdagens prövning (prop. 1928 nr 170). I skrivelse den 9 maj 1928, nr 188, förklarade riksdagen sig icke hava något att erinra mot försäljningarna.

Vattenfallsstyrelsen har nu i skrivelse den 21 januari 1929 hemställt om godkännande av ett vid skrivelsen i avskrift fogat avtal rörande försäljning av ytterligare ett av ifrågavarande områden, nämligen större delen av fastigheten $\frac{1}{16}$ mantal Sörfors nr 4 (Sörfors 4⁶) i Umeå socken. Vattenfallsstyrelsen anför härom bland annat följande.

Utöver de jordområden, vilka tidigare försålts, hade vattenfallsstyrelsen icke någon användning för större delen av fastigheten $\frac{1}{16}$ mantal Sörfors nr 4 (Sörfors 4⁶). Denna fastighet hade varit utarrenderad. Å fastigheten funnes åtskilliga byggnader uppförda, vilka till en del för sitt bestånd erfordrade ganska omfattande reparationer under den närmaste tiden. Det syntes emellertid vattenfallsstyrelsen föga antagligt, att kostnaden för dessa reparationer kunde uppvägas av en motsvarande höjning av arrendeavgifterna. Den skog, som funnes å fastigheten, vore varken av den storleksordning eller det värde, att det syntes motiverat att bibehålla skogen i kronans hand.

Vattenfallsstyrelsen hade, efter att hava infordrat anbud, träffat preliminärt avtal rörande fastighetens försäljning under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande av försäljningen före den 1 juli innevarande år. Den köpeskillning, 7,000 kronor, vattenfallsstyrelsen därvid betingat kronan, finge anses synnerligen skälig och motsvara i orten gängse pris.

Av det vid skrivelsen fogade köpeavtalet framgår i huvudsak följande.

Köpare vore den nuvarande arrendatorns, Johan Erikssons, hustru Augusta Amalia Eriksson. Försäljningen omfattade hela fastigheten Sörfors 4⁶ (med en areal av 48,7490 hektar) med undantag av ett område om 4,9000 hektar utmed Ume älv, till vilken senare i kronans ägo behållna fastighetsdel skulle läggas all den till stamfastigheten hörande rätt till strand, vatten, vattenfall, grund, flodbotten och fiske ävensom stamfastighetens andel i vissa av

Sörfors bys samfälligheter. Vattenfallsstyrelsen skulle äga rätt att, utan ersättningsanspråk från köparen eller hans rättsinnehavares sida annat än i den mån skada åstadkommes å skog eller gröda m. m., över det försålda området framdraga och för all framtid bibehålla ledningar för vatten, avlopp och elektricitet.

Av köpeskillingen, 7,000 kronor, skulle 1,000 kronor anses guldna genom vissa av arrendatorn vidtagna reparationsarbeten å fastighetens åbyggnader samt återstoden betalas kontant.

Domänstyrelsen har i skrivelse till vattenfallsstyrelsen den 25 januari 1929 meddelat, att med hänsyn till domämfondens intressen intet vore att anförä mot den planerade försäljningen.

Något skäl till erinran mot försäljning av ifrågavarande område synes icke föreligga, då detsamma icke anses nu eller framdeles erforderligt för statens vattenfallsverk och näppeligen lärer behövas för annat statligt ändamål. De överenskomna köpevillkoren synas godtagbara. Departements-
chefen.

Såsom framgår av vad inledningsvis anförts lärer Kungl. Maj:t vara oförhindrad att utan riksdagens hörande godkänna det föreliggande köpeavtalet. Med hänsyn till upplåtelsens nära sammanhang med de fastighetsförsäljningar, vilka nästlidet år underställdes riksdagens prövning, synes emellertid riksdagens medgivande böra inhämtas även i nu förevarande fall.

I likhet med vad tidigare skett torde den kontanta delen av köpeskillingen böra tillföras reservationsanslaget för inköp av vattenfall och fastigheter m. m.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna i statsrådsprotokollet omförmält avtal angående försäljning av viss del av den under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående fastigheten Sörfors 4⁶ i Umeå socken av Västerbottens län.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Hellenius.